

УДК 57
ББК 28
Б 63

«Біологія: від молекули до біосфери». Матеріали VI Міжнародної конференції молодих науковців (22 – 25 листопада 2011 р., м. Харків, Україна). – Х.: ФОП Шаповалова Т.М., 2011. – 614 с.

ISBN 978-617-578-076-3

Збірник містить тези доповідей студентів, аспірантів, молодих науковців України, Росії, Білорусії, Казахстану, Польщі та Ірану. Розрахований на наукових працівників, викладачів, студентів, аспірантів, які працюють у галузі біології, медицини, екології, охорони природи, сільськогосподарства, лісового господарства, біологічної освіти.

За достовірність викладених матеріалів і текст відповідальність несуть автори тез.

Тези подаються в авторській редакції.

Організаційний комітет конференції:

Голова оргкомітету – Залюбовський І.І., перший проректор, чл.-кор. НАН України, докт. фіз.-мат. наук, професор

Заступник голови – Воробйова Л.І., декан біологічного факультету, к.б.н., завідувач каф. генетики та цитології, професор

Божков А.І., д.б.н., проф.

Бондаренко В.А., д.б.н., проф.

Глушенко В.І., к.б.н., проф.

Догадіна Т.В., д.б.н., проф.

Шабанов Д.А., к.б.н., доцент

Мартиненко В.В., к.б.н., доц.

Перський Є.Е., д.б.н., проф.

В організації конференції взяли участь члени Наукового товариства студентів, аспірантів, молодих науковців біологічного факультету, Студентського наукового товариства ХНУ імні В.Н. Каразіна.

Редакційна колегія:

Авксентьєва О.О., Акулов О.Ю., Бараннік Т.В., Божков А.І., Буланкіна Н.І., Віннікова О.І., Волкова Н.Є., Воробйова Л.І., Ганусова Г.В., Гамуля Ю.Г., Горенська О.В., Догадіна Т.В., Марковський О.Л., Наглов О.В., Нікітченко І.В., Охріменко С.М., Страшнюк В.Ю., Утевський А.Ю., Утевський С.Ю., Шабанов Д.А.

Організатори конференції висловлюють щиру подяку ректорату Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Правлінню Студентського наукового товариства Університету. Особлива подяка висловлюється художнику Василю Мушику за люб'язно надану картину „Осеннее видение” (2004 р.) для зображення на обкладинці.

© Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2011

© В.А.Мушик, малюнок на обкладинці, 2004

© О.А. Савченко, дизайн обкладинки, 2011

ISBN 978-617-578-076-3

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ, МОЛОДЕЖИ И СПОРТА УКРАИНЫ ХАРЬКОВСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени В.Н. КАРАЗИНА

«БИОЛОГИЯ: ОТ МОЛЕКУЛЫ ДО БИОСФЕРЫ»

Материалы VI Международной конференции молодых ученых
(22 - 25 ноября 2011)

Харьков

2011

ВОЛЬВОКСОВЫЕ ВОДОРΟΣЛИ ПОЙМЕННЫХ ВОДОЕМОВ СЕВЕРСКО-ДОНЕЦКОГО ПРИРОДНОГО КОМПЛЕКСА

Е.Ю.Брезгунова

Харьковский национальный университет им. В.Н. Каразина, кафедра
ботаники и экологии растений, пл. Свободы, 4, г. Харьков, Украина
E-mail: bimka-85@mail.ru

Северско-Донецкий природный комплекс (СДПК) расположен в Змиевском районе Харьковской области и включает в себя участок русла р. Северский Донец с правобережными притоками, озера, пруды, хорошо разработанную пойму с многочисленными пойменными. Целью данной работы являлось изучение современного видового состава представителей класса *Volvocophyceae* в пойменных водоемах СДПК.

Пойменные водоемы — водоемы речного происхождения, образуются в результате изменения русла реки. Они имеют небольшую глубину, вследствие чего хорошо прогреваются, богаты органическим веществом, питаются подземными водами и атмосферными осадками. Среди высших водных растений в пойменных водоемах преобладают виды *Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud., *Typha angustifolia* L. и *T. latifolia* L., в толще воды встречаются представители родов *Ceratophyllum* L. и *Myriophyllum* L., летом большая часть водного зеркала по-

крывается видами *Lemna gibba* L., *L. minor* L., *Spirodela polyrrhiza* L., реже встречаются *Nuphar lutea* (L.) Smith и *Hydrocharis morsus-ranae* L.

Все представители класса *Volvocophyceae* – типичные представители планктона. Класс объединяет подвижных представителей с одноклеточным (*Chlamydomonas*), ценобиальным (*Pandorina*) и колониальным (*Volvox*) талломом. По литературным данным для территории СДПК приводится 52 вида вольвоксовых, относящихся к 10 родам: *Carteria* Diesing (4), *Chlamydomonas* Ehrenb. (23), *Chlorogonium* Ehrenb. (3), *Eudorina* Ehrenb. (4), *Gonium* O. Müll. (2), *Pandorina* Bory (2), *Phacotus* Perty (2), *Pteromonas* Seligo (6), *Pyrobotrys* Arnoldi (3), *Volvox* (L.) Ehrenb.

Из порядка *Volvocales* по оригинальным данным в пойменных водоемах выявлено 5 видов: *Eudorina elegans* Ehrenb., *Gonium pectorale* O. Müll., *G. sociale* (Duj.) Warm., *Pandorina charkowiensis* Korschikov, *P. morum* (O. Müll.) Bory. В августе 2011 отмечено цветение *Gonium pectorale*, остальные виды массового развития в пойменных водоемах не давали, относительное обилие этих видов по шкале Стармаха не превышало 3 балла. Из порядка *Chlamydomonadales* выявлено 9 видов: *Chlamydomonas acutata* Korschikov, *Ch. adhaerens* (Matv.) Gerloff et Ettl, *Ch. debaryana* Gorosch., *Ch. elliptica* Korschikov, *Ch. ehrenbergii* Gorosch., *Ch. monadina* Stein, *Ch. reinhardtii* P.A. Dang, *Chlorogonium peterhofiense* I. Kissel. (однажды), *Phacotus coccifer* Korschikov. Два вида (*Chlamydomonas reinhardtii*, *Phacotus coccifer*) остаются фоновыми видами для пойменных водоемов СДПК (Догадина, Горбулин, 1999).

Таким образом, в пойменных водоемах СДПК выявлено 14 представителей класса *Volvocophyceae* с различной частотой встречаемости.

Summary. The analysis of species composition *Volvocophyceae* in floodplain reservoirs of Seversko-Donetsky natural complex on the literature and original data was conducted. The 14 species of *Volvocophyceae*, based on the original data, were found.

Научный руководитель д. б. н., проф. Догадина Т.В.